

4. Станіславська К. Видовищні форми у сучасній культурі. *Науковий Вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого*. Культурологія. 2021. № 29. С.85–90.

5. Станіславська К. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія / вид. друге, перероб. і доп. Київ : НАКККиМ, 2016. 352 с.

6. Філімонова-Златогурська Є. Проблема біполярності розвитку хореографічного мистецтва в Україні. *Традиції та новації в хореографічній культурі (до 50-річчя кафедри хореографії Київського національного університету культури і мистецтв)* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 25 квітня 2020. Київ, 2020. С. 90–93.

7. Філімонова-Златогурська Є. Хореографічні колективи Вінницької області – скарбниця народно-сценічного хореографічного мистецтва. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип 56, Т. 3. С. 58–62.

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ

УДК 373.5.091.32:7]:785

Віра БУРНАЗОВА, кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Запоріжжя, Україна

Марія ЄРЕМЕЙЧУК, здобувачка першого рівня вищої освіти 4 курсу,
факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Запоріжжя, Україна

ВИВЧЕННЯ КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ЖАНРІВ

НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА В НУШ **(НА ПРИКЛАДІ «МАЛЕНЬКИХ ПРЕЛЮДІЙ» Й.С. БАХА)**

Анотація. У дослідженні проаналізовано зміст і структура модельних навчальних програм з інтегрованого курсу «Мистецтво» різних авторських колективів та наголошено на специфіці засвоєння камерно-інструментальної музики у курсі «Мистецтво» НУШ.

Ключові слова: модельна навчальна програма, камерно-інструментальна музика, прелюдія, інноваційні методи, квест-технології, інтернет ресурси.

Основною метою освітньої галузі «Мистецтво» є формування в учнів у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання ними творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

В основній школі зміст освітньої галузі «Мистецтво» спрямований на розширення у процесі опанування творів мистецтва і художньо-практичної діяльності набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей [6].

Розглядаючи структуру модельної навчальної програми з інтегрованого курсу «Мистецтво» 5-6 класів авторок Людмили Масол та Ольги Просіної, слід зазначити, що вивчаючи у 6-му класі 1-й домінантний модуль, який має назву «Жанри музичного мистецтва», перед вчителем постає ряд певних завдань та очікуваних результатів, яких повинен досягти учень при вивченні ряду тем, запропонованих програмою, а саме вчитель має навчити учнів:

– виокремлювати та характеризувати жанрові ознаки творів різних видів мистецтва, наводить приклади творів різних жанрів;

- керувати увагою під час сприймання творів мистецтва різних жанрів, інтерпретувати їх зміст (вербально/невербально);
- вказувати на окремі виразні засоби у творах для пояснення власного враження;
- застосовувати відповідну термінологію, пояснювати художні цінності творів, коментувати своє ставлення до них;
- порівнювати художні образи з явищами довкілля;
- пояснювати зв'язки між мистецтвом і життям [5].

На відміну від вище згаданої програми ця тема також розглядається і у програмі Комаровської О. А., Лемешової Н. А. та має назву «Дивовижна сила мистецтва», але камерно-інструментальні жанри в ній вивчаються досить загально, можна навіть сказати дотично, у той час як в порівнянні з програмою Кондратової Л. Г, теми мають дещо свою послідовність.

Вивчаючи камерно-інструментальну музику у 6-му класі за підручником інтегрованого курсу «Мистецтво» НУШ авторок Людмили Аристової та Наталії Чен, учні знайомляться з основними жанрами як прелюдія, ноктюрн, фантазія, скерцо тощо. Вивчаючи тему «Прелюдія», почувши перший раз слово «прелюдія», особливо в дитячому віці, учні інтерпретують його як «при людях». В дійсності це слово латинського походження, яке зараз включено до складу багатьох європейських мов, має зовсім інше значення. Воно перекладається буквально як «перед грою». Можна з упевненістю сказати, що значення слова прелюдія за довгі роки зазнало змін [7].

На прикладі збірки «Маленькі прелюдії та фуги» Йоганна Себастьяна Баха, учням слід пояснити різницю тодішніх та сучасних традицій виконання цих творів. У ході історичного розвитку прелюдії слід звертати увагу на стиль, епоху, спільні та відмінні риси у розвитку цього жанру. Для кращого розуміння та засвоєння матеріалу, окрім слухання музики ефективним методом є впровадження інноваційних технологій (квест-технологій та інших) [1; 2; 3;] за допомогою інтернет ресурсів та платформ, таких як Wordwall, Learning Apps,

Kahoot, Всеосвіта та ін. Завдяки цьому, зацікавленість, розуміння та засвоюваність музичного матеріалу досягає вищого рівня. Також, будь який урок має закінчуватись підведенням підсумків, закріпленням отриманих знань.

Досить дієвим є використання методу рефлексії, який впроваджується на етапі інтерактивного навчання. Метод рефлексії дає змогу учням усвідомити, чого вони навчилися, пригадати деталі свого досвіду та отримати реальні життєві уявлення про те, що відчули, коли вперше зіткнулися з тією чи іншою навчальною технологією. Адже підсумковий етап уроку має пояснити зміст опрацьованого; порівняти реальні результати з очікуваними; зробити висновки; закріпити чи відкоригувати засвоєння; намітити нові завдання для обмірковування; встановити зв'язки між тим, що вже відомо, і що потрібно засвоїти та навчитися в майбутньому; скласти план подальших дій [4].

Таким чином, дослідивши цю тему, ми можемо сказати, що вивчення камерно-інструментальних жанрів на уроках мистецтва в НУШ, є невід'ємною частиною цього курсу. Логічність та послідовність тем допомагають ефективно, гармонійно та цікаво провести уроки, адже головним для вчителя є саме розуміння та зацікавленість учнів. Тому, вивчаючи цей жанр на уроках мистецтва ми виховуємо в учнів любов до музики різних епох, тим самим вшановуючи пам'ять композиторів минулого і сучасності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурназова В., Пилипчук Т. Вебквест як спосіб формування критичного мислення учнів початкових класів на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво». / Збірник тез наукових доповідей здобувачів вищої освіти Бердянського державного педагогічного університету на Днях науки 16 травня 2023 року. Том 1. Суспільні науки. Бердянськ : БДПУ, 2023. 474 с. с. 247-250.
2. Бурназова В., Проценко А. Квест – інноваційна технологія навчання в сучасній школі. Збірник тез наукових доповідей здобувачів вищої освіти

- Бердянського державного педагогічного університету на Днях науки 16 травня 2023 року. Том 1. Суспільні науки. Бердянськ : БДПУ, 2023. 474 с. с.250-253.
3. Бурназова В., Шостак О. Квест технології як засіб формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти на уроках «Мистецтва». / Збірник тез наукових доповідей здобувачів вищої освіти Бердянського державного педагогічного університету на Днях науки 16 травня 2023 року. Том 1. Суспільні науки. Бердянськ : БДПУ, 2023. 474 с. с.261-264.
 4. Дездеревич О. Рефлексія як активний метод підбиття підсумків уроку в початкових класах. <https://naurok.com.ua/releksiya-yak-aktivniy-metod-pidbittya-pidsumkiv-urokiv-v-pochatkoviy-shkoli-265546.html>
 5. Масол Л. М., Просіна О. В. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти.
 6. Постанова від 23 листопада 2011 р. № 1392 Київ «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
 7. Прелюдія – це невеликий музичний твір, що не має суворої форми. <http://poradu.pp.ua/nauka/17144-prelyudya-ce-nevelike-muzichniy-tvr-scho-ne-maye-suvoroyi-formi.html>

УДК 378.091.3.011.3-051:78]:[7.071.2:78.087.68]

Вікторія ГРИГОР'ЄВА, кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Запоріжжя, Україна

Ольга МАСЛЯНКА, здобувачка другого рівня вищої освіти 1 курсу,
факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Запоріжжя, Україна